

Υπόθεση C-446/98

Fazenda Pública κατά Câmara Municipal do Porto

(αίτηση του Supremo Tribunal Administrativo
για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως)

«Φορολογία — Έκτη οδηγία ΦΠΑ — Υποκείμενοι στον φόρο — Οργανισμοί
δημοσίου δικαίου — Μίσθωση χώρων για τη στάθμευση αυτοκινήτων»

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα S. Alber της 29ης Ιουνίου 2000 . . . I-11439

Απόφαση του Δικαστηρίου (πέμπτο τμήμα) της 14ης Δεκεμβρίου 2000 I-11462

Περίληψη της αποφάσεως

1. Φορολογικές διατάξεις — Εναρμόνιση των νομοθεσιών — Φόροι κύκλου εργασιών — Κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας — Υποκείμενοι στον φόρο — Οργανισμοί δημοσίου δικαίου — Δεν υπόκεινται στον φόρο για τις δραστηριότητες που ασκούν ως δημόσια αρχή — Έννοια — Μίσθωση χώρων για τη στάθμευση αυτοκινήτων — Περιλαμβάνεται — Προϋποθέσεις (Οδηγία 77/388 του Συμβουλίου, άρθρο 4 § 5, εδ. 1)

2. Φορολογικές διατάξεις — Εναρμόνιση των νομοθεσιών — Φόροι κύκλου εργασιών — Κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας — Υποκείμενοι στον φόρο — Οργανισμοί δημοσίου δικαίου — Δεν υπόκεινται στον φόρο για τις δραστηριότητες που ασκούν ως δημόσια αρχή — Υπόκεινται στον φόρο για μη αμελητέες οικονομικές δραστηριότητες — Έκταση
(Οδηγία 77/388 του Συμβουλίου, άρθρο 4 § 5, εδ. 3)
3. Φορολογικές διατάξεις — Εναρμόνιση των νομοθεσιών — Φόροι κύκλου εργασιών — Κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας — Υποκείμενοι στον φόρο — Οργανισμοί δημοσίου δικαίου — Δεν υπόκεινται στον φόρο για τις δραστηριότητες που ασκούν ως δημόσια αρχή — Έννοια σημαντικής στρεβλώσεως του ανταγωνισμού και έννοια μη αμελητέας οικονομικής δραστηριότητας — Εξουσιοδότηση, εκ μέρους της εθνικής νομοθεσίας, του αρμόδιου υπουργού να προσδιορίζει τις έννοιες αυτές — Επιτρέπεται — Προϋποθέσεις
(Οδηγία 77/388 του Συμβουλίου, άρθρο 4 § 5, εδ. 2 και 3)
4. Φορολογικές διατάξεις — Εναρμόνιση των νομοθεσιών — Φόροι κύκλου εργασιών — Κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας — Υποκείμενοι στον φόρο — Οργανισμοί δημοσίου δικαίου — Δεν υπόκεινται στον φόρο για τις δραστηριότητες που ασκούν ως δημόσια αρχή — Μίσθωση χώρων για τη στάθμευση αυτοκινήτων — Επίπτωση της μη φοροαπαλλαγής που απορρέει από το άρθρο 13, Β, στοιχείο β', της έκτης οδηγίας — Δεν υπάρχει
(Οδηγία 77/388 του Συμβουλίου, άρθρα 4 § 5, εδ. 4, και 13, Β, στοιχ. β')
5. Προδικαστικά ερωτήματα — Υποβολή στο Δικαστήριο — Αναγκαιότητα του προδικαστικού ερωτήματος — Εκτιμάται από το εθνικό δικαστήριο
[Συνθήκη ΕΚ, άρθρο 177 (νυν άρθρο 234 ΕΚ)]
6. Προδικαστικά ερωτήματα — Απόφαση — Αποτελέσματα
[Συνθήκη ΕΚ, άρθρο 177 (νυν άρθρο 234 ΕΚ)]

1. Η μίσθωση χώρων για τη στάθμευση αυτοκινήτων αποτελεί δραστηριότητα που, εφόσον ασκείται από οργανισμό δημοσίου δικαίου, συνιστά εκδήλωση δημοσίας εξουσίας, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 5, πρώτο εδάφιο, της έκτης οδηγίας 77/388, περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών, αν ασκείται στο πλαίσιο νομικού καθεστώτος προσιδιάζοντος στους οργανισμούς δημοσίου δικαίου. Αυτό ισχύει όταν η δραστηριό-

τητα αυτή ενέχει τη χρήση προνομίων δημοσίας αρχής.

(βλ. σκέψη 24, διατακτ. 1)

2. Το άρθρο 4, παράγραφος 5, τρίτο εδάφιο, της έκτης οδηγίας 77/388, περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών, έχει την έννοια ότι οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου δεν θεωρούνται κατ' ανάγκην ως υποκείμενοι στον φόρο για τις μη αμελητέες δραστηριότητες τις οποίες ασκούν. Μόνον όταν οι οργανισμοί αυτοί ασκούν δραστηριότητα ή προβαίνουν σε πράξη από τις απαριθμούμενες στο παράρτημα Δ της οδηγίας, το κριτήριο του αμελητέου χαρακτήρα της δραστηριότητας ή της πράξεως αυτής μπορεί να ληφθεί υπόψη, ώστε — αν κατά το εθνικό δίκαιο γίνεται χρήση της παρεχόμενης από το άρθρο 4, παράγραφος 5, τρίτο εδάφιο, της οδηγίας ευχέρειας — να τις αποκλείσει από την υπαγωγή στον ΦΠΑ όταν αυτή είναι αμελητέα.

(βλ. σκέψη 28, διατακτ. 2)

3. Ο εθνικός νόμος μπορεί να εξουσιοδοτεί τον Υπουργό Οικονομικών κράτους μέλους να ορίζει αφενός μεν τις δραστηριότητες που δύνανται να προκαλέσουν σημαντική στρέβλωση του ανταγωνισμού, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 5, δεύτερο εδάφιο, της έκτης οδηγίας 77/388, περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών, αφετέρου δε τις δραστηριότητες των οποίων η άσκηση είναι αμελητέα, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 5, τρίτο εδάφιο, της ίδιας οδηγίας, υπό τον όρον ότι οι ατομικές του αποφάσεις υπόκει-

νται στον έλεγχο των εθνικών δικαστηρίων.

(βλ. σκέψη 35, διατακτ. 3)

4. Το άρθρο 4, παράγραφος 5, τέταρτο εδάφιο, της έκτης οδηγίας 77/388, περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών, έχει την έννοια ότι η μη φοροαπαλλαγή της μισθώσεως χώρων προοριζομένων για τη στάθμευση οχημάτων, η οποία απορρέει από το άρθρο 13, Β, στοιχείο β', της οδηγίας αυτής, δεν εμποδίζει τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου που ασκούν τη δραστηριότητα αυτή να απαλλάσσονται του ΦΠΑ ως προς αυτήν, όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του πρώτου και του δευτέρου εδαφίου της διατάξεως αυτής.

(βλ. σκέψη 46, διατακτ. 4)

5. Το εθνικό δικαστήριο έχει, αναλόγως της περιπτώσεως, την ευχέρεια ή την υποχρέωση ν' απευθύνει, ακόμη και αυτεπαγγέλτως, στο Δικαστήριο ερώτημα ως προς την ερμηνεία του κοινοτικού

δικαίου, αν κρίνει ότι η απόφαση του Δικαστηρίου επί του ζητήματος αυτού είναι αναγκαία για την έκδοση της δικής του αποφάσεως.

(βλ. σκέψεις 48, 50, διατακτ. 5)

6. Η προδικαστική απόφαση του Δικαστηρίου δεσμεύει το εθνικό δικαστήριο ως προς την ερμηνεία των σχετικών κοινοτικών διατάξεων και πράξεων, όταν αποφαίνεται οριστικώς επί της διαφοράς της κύριας δίκης.

(βλ. σκέψεις 49-50, διατακτ. 5)